

DZIENNIK PŁOCKI

ORGAN NARODOWY POLITYCZNY I GOSPODARCZY

Nr 260

Oplata pocztowa
uliczona ryczałtem

PŁOCK, PIĄTEK 9 LISTOPADA 1928 ROKU.

Konto czekowe P. K. O.
61990.

ROK VII

CENA POJEDYNCZEGO NUMERU „DZIENNIKA PŁOCKIEGO” 20 GR. PRENUMERATA MIESIĘCZNA 4 ZŁ. Z ODNOSZENIEM DO DOMU 4.50 ZŁ.; NA PROWINCJI 5 Z

BANK ZIEMIAŃSKI

ODZIAŁ W PŁOCKU

podaje do wiadomości, iż

przyjmuje wkłady od złoto-
na książeczki oszczędnościowe z oprocentowa-
niem 8 procent w stosunku rocznym

Posiedzenie Komisji Ekonomicznej.

WARSZAWA, dn. 9.11 (tel. wł.).
W dniu 8 b.m. pod przewodnictwem
pana premiera Bartla odbyło się po-
siedzenie Komisji Ekonomicznej Ra-
dy Ministrów. Powzięto szereg uchwał
w sprawie aktywizacji bi-
lansu handlowego, poźatem projekt
Ministra Rolnictwa i Dóbr Państwo-

wych o nabyciu na rzecz Skarbu
Państwa, majątku Piensiny, w powie-
cie Nowotarskim, województwa Kra-
kowskiego, który leży na samej gran-
icy czechosłowackiej.

Podobno na terenie tego majątku
ma powstać park narodowy.

Echa zajęć w Sejmie.

WARSZAWA, dn. 9.11 (tel. wł.).
Z powodu wystąpienia posła Sławka,
w którym określił on mowę pos. Mar-
ta, jako „bezcelne lajdactwo.” Znie-
ważony poseł Marek wniósł pismo
do Prezydium Sejmu, sądząc Sąd

Marszałkowskiego.

Jak donosi wczorajszy „Głos
Prawdy”, poseł Sławek podobno ma
nie poddać się wyrokowi Sądu Mar-
szalkowskiego, uważając go za „in-
stytucję partyjną”!!!

Min. Zaleski w sprawie stosunków Polski z Prusami Wschodnimi.

KROLEWIEC, 9.11 (tel. wł.). Jed-
no z pism tutejszych podaje wywiad
z p. min. Zaleskim.

Pan min. Zaleski oświadczył, że
Polska i Prusy Wschodnie muszą ze
względów gospodarczych utrzymy-
wać stosunki sąsiedzkie, gdyż inte-

resy obu państw wymagają tego.

Stosunki, jakie były przed wojną
pogorszyły się, lecz przypuszcza p.
min. Zaleski, że przy bliższym poz-
naniu się oba narody pozbędą się
nieufności względem siebie i zapo-
nują dobre stosunki.

Nowy drapacz nieba.

NOWY JORK, 9.11 (tel. wł.). Jed-
nen z najzamożniejszych fabrykan-
tów samochodów przystąpił do bu-
dowy w Nowym Jorku 68 piętrowe-

go gmachu.

Nowy ten drapacz nieba będzie
o 5 pięt wyższy od gmachu Wool-
wortha.

Wznowienie rokowań gospodarczych sowiecko-niemieckich.

BERLIN, 9.11 (tel. wł.). Jak do-
nosi „Vossische Zeitung” w najbli-
ższym czasie, prawdopodobnie już w
listopadzie wznowione zostaną roko-
wania gospodarcze sowiecko - nie-
mieckie.

W skład delegacji sowieckiej wej-
dą kierownik departamentu handlu
zgranicznego Salajfar i Kaufman.
„Vossische Zeitung” wnieskuje ze
składu tej delegacji, że te rokowa-
nia dadzą skuteczny wynik.

Manifestacje komunistyczne w Białogrodzie.

BIAŁOGROD, 9.11 (tel. wł.). W
nocy z dnia 6 na 7 b.m. w Zagrze-
biu odbyły się manifestacje z okazji
11-ej rocznicy powstania ustroju so-
wieckiego w Rosji.

Manifestacje przeszły w demon-
stracje przeciwko rządowi w Biało-
grodzie i obecnemu ustrojowi.

Policja czynna była całą noc,
gdyż spłoszeni demonstranci w jed-
nej stronie miasta organizowali po-
śpiesznie demonstracje w innej części.

Aresztowano przeszło 11 osób.
Na posiedzeniu wczorajszym Rady
Min. uchwalono by sądzono ich na za-
sadzie ustaw o ochronie państwa.

Ojciec święty przyjął ambasadora Skrzyńskiego.

RZYM, 9.11 (tel. wł.). W dniu
wczorajszym Papież przyjął na audjen-
cji ambasadora Skrzyńskiego z mał-
żonką.

Ambasador Skrzyński złożył Pa-
pieżowi Piusowi XI pismo Prezyden-
ta Rzeczypospolitej oraz dar Prezy-
denta i Rządu Polskiego z okazji
10-tej rocznicy przyjazdu obecnego
Papieża do Polski. Dar składa się
z teki akwarel, wyobrażających ko-
ścioły i gmachy historyczne w Polsce

ze specjalnem uwzględnieniem tych,
które obecny Papież w swoim czasie
odwiedzał.

Ojciec święty, wyrażając wdzięcz-
ność dla Pana Prezydenta i Rządu,
przejrzał tekę z widocznym zadowo-
leniem i z ożywieniem mówił o swoich
wspomnieniach z Polski.

Na zakończenie audjencji Papież
udzielił specjalnego błogosławieństwa
dla całej Polski.

Zgon Batistiniego.

RZYM, 9.11 (Tel. wł.) W miej-
scowości Rieti zmarł znakomity na
cały świat tenor włoski, na chorobie

sercową Batistini.
Słynny tenor Batistini zmarł
przeżywszy lat 71,

Pod gruzami zawalonej fabryki 12 trupów.

LYNN, 9.11 (tel. wł.). Z pod gru-
zów zawalonej fabryki, pod którymi
zginęło 12 robotników, wydobyto do-
tychczas 1 kobietę i 3 dzieci, którzy

w chwili zawalenia się fabryki spo-
żywali obiad z ojcem.

Podczas zawalenia się fabryki 20
osób, wśród przechodzących osób,
odniosło obrażenia ciała.

Katastrofa lotnicza.

BIAŁOGROD, dn. 9.11 (tel. wł.).
W dniu wczorajszym o godzinie 18
znajdujący się na wysokości 1000 me-
trów samolot spadł na sam środek
miasta.

Samolot, przebijając dach jednego

z domów, strzaskał się doszczętnie.

Pilot poniósł śmierć na miejscu.

Dwie osoby zostały ciężko poka-
lezione przez spadający samolot.

Przyczyną katastrofy było ober-
wanie się skrzydeł.

Burzliwe posiedzenie Rady Miejskiej.

WARSZAWA, 9.11 (tel. wł.). W
dniu wczorajszym na posiedzeniu
Rady Miejskiej doszło do burzliwych
dyskusji w sprawie wniosku o pre-
mianowanie nazwy „Placu Saskiego”
na „Plac Marsz. Piłsudskiego”.

Po bardzo burzliwej dyskusji o g.
3-ej nad ranem ogłoszono rezultat

głosowania. Za wnioskiem było 52
głosy — przeciwko 43 głosy. Od
głosowania wstrzymali się radni PPS
i Ch. D. Za wnioskiem byli B.B.S.
(Frakcja Rewolucyjna) i tydzi.

Poźatem zgłoszono cały szereg
wniosków o nieufność dla poszcze-
gólnych członków Zarządu Miasta.

Posłowie mniejszości narodowych nie wezmą udziału w uroczystych posiedzeniach Izby.

WARSZAWA, dn. 9.11 (Tel. wł.).
Jak wiadomo obie Izby obchodzą w
sobotę uroczystość dziesięciolecia
niepodległości Polski.

Niemiecki klub parlamentarny wy-
stał do Marszałków Senatu i Sejmu
pismo, w którym zawiadomia, że po-

słowie i senatorowie tego klubu nie
wezmą udziału w posiedzeniach, po-
nieważ święto radości dla Polski jest
świętem smutku dla Niemiec.

Podobne pisma jakoby miały na-
desłać i kluby Ukraiński i Białoruski.

Aresztowanie komunistów w Katowicach.

KATOWICE, dn. 9.11 (tel. wł.).
W dniu wczorajszym aresztowano
tu 5 komunistów, z których 2 jest
członkami Komitetu Centralnego par-
tji komunistycznej w Warszawie.

Podczas rewizji znaleziono obfity
materiał obciążający w formie bro-
szur, odezw, ulotek i t. p.

Aresztowanych przekazano do dys-
pozycji Prokuratury.

Zaburzenia w Qui pro Quo.

WARSZAWA, d. 9.11 (Tel. wł.).
W dniu wczorajszym teatrzyk „Qui
pro Quo” był widownią zaburzeń.

Podczas przedstawienia „Wesołe
dziesięciolecie” na temat, jakto Adam
Mickiewicz i szereg Królów Polski
idą meldować się do Belwederu,
a następnie udają się z marszałkiem
Piłsudskim na wódkę, na sali odez-

wały się krzyki: „wara od świętości
narodowych”.

W tej chwili ukazała się policja,
lecz mimo to okrzyki trwały w dal-
szym ciągu.

Aresztowano kilku studentów, któ-
rzy jednak na interwencję Rektora
Uniwersytetu Warszawskiego wszy-
scy zostali wypuszczeni.

Po zamknięciu kroniki.

Nabożeństwo żałobne.

Jutro o godzinie 8 rano, odbę-
dzie się w Katedrze uroczyste ża-
łobne nabożeństwo z okazji dziesię-
ciolecia istnienia 8 pułku artylerji
polowej, za oficerów i szeregowców
tego pułku, którzy padli śmiercią
walecznych, lub zmarli.

oczenia, młodzież męska odkrywa głow-
y, podczas milczenia — stożenie
wieńca na płycie obrońców Płocka,
pozem orkiestry wykonywają hymn
narodowy „Jeszcze Polska nie sgi-
nęła”, młodzież w postawie na bacz-
ność.

Bespośrednio potem przemarsz
młodzieży wszystkich szkół ulicami
Kościuski, Dominikańska, 1-go Maja,
Królewiecka, Tumską, do Placu Kano-
nicznego, gdzie następuje rozjeżdżenie
się szkół.

Z T-stwa Wioślarskiego.

W celu wzięcia udziału uroczy-
stości 10-lecia członkowie T-stwa
proszeni są o przybycie do lokalu
klubowego o godz. 9^{1/2} rana w nie-
dziele dn. 11 b. m.

Przybyć należy w mundurach
i czapkach klubowych.

G I E Ł D A.

Dolar St. Zjedn. 8.90^{1/4}
5% państw. poś. premj. dolarowa
103.75 — 106.00 — 105.75.
Akcje Banku Polskiego . . . 175.00

Z powodu 10-lecia niepodległości

Wobec zbliżającej się rocznicy uczczenia dziesięciolecia naszej niepodległości państwowej zwrócić należy uwagę nie tylko na tych działaczy, którzy stanowią ostatnie ogniwo długiego szeregu prób wyzwoleniczych, którzy na polu czy to dyplomacji czy eręznych zmagani przyczynili się do wyważenia ponurych wrot niewoli narodowej, lecz sięgnąć należy wzrokiem również w najbliższą przeszłość, kiedy położono podwaliny pod nasze uświadomienie narodowe i rozwój kulturalny szerszych warstw ludności. Na tem podłożu bowiem powstało nieprzeczne dążenie do uzyskania niepodległości, które ogarnęło cały ogół polski.

Pod tym względem czasy tak zwane wolnościowe, okres po wojnie japońsko rosyjskiej — stanowi dla b zaboru rosyjskiego najważniejszy punkt zwrotny. Okres ten przyczynił się do wprowadzenia niezwykle doniosłych zmian do całokształtu psychiki polskiej, stał się lekcją pogłówną, jak należy dążyć do ocalenia i wzmożenia najistotniejszych dóbr narodowych. Dopiero na tem podłożu powstać mogła walka wyzwolenicza, która wśród niezwykle pomyślnych koniunktur ogólnoeuropejskich — zapewniła narodowi polskiemu wyzwolenie.

Z pośród tych doniosłych zmian zwraca przedewszystkiem uwagę dążenie wyzwolenicze wśród młodzieży szkolnej. Strajk szkolny tej młodzieży, ruch, jak zdawało się narazie, beznadziejny — doprowadził do daleko idących konsekwencji, stał się punktem wyjścia do zasadniczych zmian w psychice naszej. Stał się on podstawą i impulsem do powstania szkolnictwa narodowego. Z zawieruchy rewolucyjnej, z ruchów wyzwoleniczych, które niebawem zwyrodniały pod ciężarem represji, jeden ten ruch utrzymał się zwycięsko na powierzchni i zdołał przetrwać chwile najcięższe prześladowań.

Jako dalsza konsekwencja tego ruchu powstała i rozwinęła się w b. zaborze rosyjskim instytucja Maciejskiej Szkolnej. Nie mamy potrzeby dodawać, jak wielką rolę odegrała w swoim czasie ta instytucja, która sięgnęła swymi wpływami do szkolnictwa początkowego, która ponadto przyczyniła się niemało do szerzenia oświaty pozaszkolnej wśród warstw najszerszych.

Podobną rolę nie tylko w dziedzinie życia gospodarczego, lecz i ogólnonarodowego odegrała instytucja Twa Rolniczego, która w tym czasie rozwinęła szeroką działalność na wsi. Wraz z udoskonaleniami w gospodarstwie rolnym instytucja powyż-

sza niosła uświadomienie narodowe, zaszczeplając pierwiastki solidarności i uświadomienia narodowego wśród warstw włościańskich.

Poza tymi pionierami ruchu wyzwoleniczego, opartego na trwałych podstawach kulturalnych, wnoszącymi nieprzemijający dorobek myśli i uczucia narodowego — wymienić należy cały szereg innych stowarzyszeń, z reprezentantami ruchu społecznego na czele, które przyczyniły się również do wzmocnienia spójni narodowej, do podniesienia poziomu cywilizacyjnego rzesz najszerszych.

Na tych trwałych podwalinach — wyrosła zwała świadomość narodo- wa, która przetrwała zwycięsko okres wojny światowej i doprowadziła nas do niepodległości państwowej w czasie po-wojennym. Ten czas po-wojenny był chwilą niezwykle ciężką dla naszych dążeń wyzwoleniczych. Chaos bolszewicki szalał nie tylko na terenie Rosji, lecz sięgał swymi potężnymi wpływami i po nasze naradzające się państwo. Byli tacy, co ulegli jego wpływom, lecz tych okazała się znikomą garstką. Zawdzięczamy to naszej przewadze kulturalnej, której dorobek zdołaliśmy powiększyć znacznie w latach, poprzedzających wojnę, dzięki czemu z przebiegu wojny zdołaliśmy wyciągnąć wnioski, umacniające nas w naszym uświadomieniu narodowym.

Dlatego też w dniu zbliżającej się rocznicy 10-lecia poza złożeniem hołdu bezpośrednim sprawcom naszego wyzwolenia narodowego, powinniśmy przypomnieć sobie i o zasługach tych, którzy to wyzwolenie przygotowali.

Program uroczystości obchodu Dziesięciolecia Niepodległości.

Dnia 10.XI sobota — o godz. 18: Capstrzyk i przemarsz wojska i oddziałów P. W. i W. F.;

O godz. 19 ej — Apel poległym przy płycie Bohaterów Poległych w obronie Płocka przez wojsko, organizację P. W. i W. F.

Dnia 11.XI niedziela — o g. 10.30 odbędą się uroczyste nabożeństwa we wszystkich kościołach i w miejscowej synagodze. Msza polowa odbędzie się o godzinie 10.30 na placu alarmowym 4 p. S. K., na którą zaprasza się przedstawicieli władz państwowych i samorządowych, instytucje kulturalno-oświatowe, korporacje i cechy ze sztandarami, oraz przedstawicieli młodzieży wszystkich szkół;

O godz. 12 — zbiórka na Placu Kanonicznym, gdzie wygłosi przemówienie p. Dowódca Garnizonu i p. prof. Z. Maciejowski.

Z T-stwa Naukowego.

W środę ubiegłą, dnia 7 b. m. prezes T-stwa, p. dr. Maciejsza odczytał referat p. t. „Dr. Leon Rutkowski jako uczone”. Zmarły w 1917 roku doktor z Płońsk, ś. p. Leon Rutkowski należy, jak wiadomo do szeregu najbardziej zasłużonych ludzi lat ostatnich z Mazowsza Płockiego. Żyjąc jego to przykład nalu- dzkiej wprost pracy i poświęcenia. Obarczony niezwykle obszerną praktyką zawodową, jako wzięty lekarz, cieszący się zaufaniem szerokiego rzesz pacjentów z miasta i ze wsi, dr. Rutkowski znalazł jednak dość czasu, aby oddawał się ponadto pracy społecznej, wśród ludu, uświadamiając go w duchu narodowym. To też popularność jego wśród ludu wiejskiego była nienychana.

Najtrwalszy jednak ślad po sobie pozostawił dr. L. Rutkowski jako badacz samodzielny w dziedzinie naukowej. Po doktorze Jędrzejewiczu, który urządził w Płońsku obserwatorium astronomiczne, objął dr. Rutkowski działy meteorologiczne i prowadził go systematycznie do końca życia. Zainteresowania jego jednak naukowe, jako lekarza, poszły wkrótce w kierunku antropologicznym. W tej dziedzinie pozostawił szereg prac, drukowanych nakładem Akademii Umiejętności w Krakowie. Dokonał pomiarów antropologicznych blisko na tysiącu osób z okolic Płońsk, wyprowadzając ze swych spostrzeżeń wnioski, które niemało przyczyniły się do poznania budowy mieszkańców z kilku okolicznych powiatów i wniosły ważny wkład naukowy do naszego dorobku w dziedzinie antropologii. Podziwiać należy tę pracę, dokonywaną w warunkach najbardziej niesprzyja-

jących, narzędziami najbardziej prymitywnymi, przez się skonstruowanymi. Pomiaru te jednak były potem sprawdzone i wykazały dużą ścisłość naukową.

Wyniki tych prac doprowadziły d-ra Rutkowskiego do wniosku, że pierwotni słowianie byli długogłowcami, co potwierdziło ścisłocie hipotezy czeskiego badacza Niederlsgo. Główną przyczynę zmieszania rasowego przypisywał późniejszemu napływowi krótkogłowego typu ciemnego z okolic podkarpackich. Temi przyczynami wyjaśniał również różnice pomiędzy budową fizyczną szlachty i ludu, stwierdził przytem stopniowy zanik długogłowości. Dokonał również pomiarów wśród okolicznej ludności żydowskiej, stwierdzając liczne ślady zmieszania z ludnością miejscową, pomimo wybitnych różnic rasowych.

Ciekawego odczytu zebrani wysłuchali z niezwykłym zainteresowaniem, dając prelegenta oklaskami. Praca dr. Maciejszy będzie drukowana w pamiętniku „Kola Płockian”.

Na zakończenie p. profesorowa Rutska demonstrowała kilka cennych wykopaliisk, o ciekawych kształtach (naczynia gliniane) z epoki neolitycznej i czasów późniejszych.

Osobliwe zainteresowanie wzbudził miecz bronzowy o artystycznym wykonaniu, znaleziony w torfowisku w pow. lipnowskim. Miecz ten o mało nie uległ zagładzie, gdyż znalazł się i jego doradcy chcieli go przetopić „na panewki do maszyn”. Miecz liczący od półtora do dwu tysięcy lat należy do typu, najczęściej spotykanego w Sawajowrji i Zachodnich Niemczech. Jest to ośka niezwykle cenny, takich mieczów znaleziono szaladwie kilka na ziemiach polskich.

przedstawienie w teatrze miejskim. Wystawiona będzie sztuka „Ułani Ks. Józefa.” Na wstępie odegrany zostanie przez orkiestrę wojskową „Hymn Narodowy.” Przemówienie wygłosi p. prok. Dlouhy.

Komitet Powiatowy wzywa mieszkańców miasta do udekorowania mieszkań, sklepów i instytucji oraz do rześkiego oświetlenia tychże w dn. 10 i 11 listopada.

Dnia 11 listopada od godziny 4 do 20 będzie wystawiona przez organizację P. W. i W. F. warta honorowa przy płycie Bohaterów poległych w obronie Płocka.

Delegacja i korporacje zgłoszą w dniu 10 listopada na ręce Komendanta P. W. i W. F., kapitana Falcmana ilość osób, mających wziąć udział w uroczystościach w dniu 11 listopada.

Komitet Powiatowy Obchodu 10-lecia Niepodległości w Płocku.

nie były ponadto w bogate pokłady ciężkich metali. Ale wiek XX jest wiekiem elektryczności i chemji.

Drobny jakiś napór wywalasek w obu tych dziedzinach zmienić może z gruntu całą sytuację gospodarczą. Chemja przy pomocy syntezy dokonywać może cudów. Motory elektryczne triumfować mogą nad węglem, lekkie metale, jak potas i glin zastąpić mogą metale ciężkie. Znalazł tylko wigo trzeba w normowaniu stosunków gospodarczych danego kraju odpowiednią formułkę — to leży w granicach naszej mocy.

Narazie jednak tak daleko jeszcze nie jesteśmy, a dlatego powinniśmy myśleć o innych możliwościach rozwoju naszego gospodarstwa narodowego.

Jakimi drogami kroczymy obecnie włoskie gospodarstwo narodowe? Ja osobiście wierzę niesłownie w wiarę, jako w środek. Nie ne gujemy ewolucji, uważamy ją jednak za suchy wynik materializmu, który słucho ślepo wszelkich nakazów matematyki.

Jakie są więc obowiązki Italji wobec jej gospodarstwa narodowego? Obowiązki te w ogólnych zarysach scharakteryzował najlepiej były ministar skarbu, hrabia Volpi, definiując je, jak następuje:

1) wyeliminowanie wszelkich wydatków na przedmioty luksusowe,

PRZYSZŁOŚĆ GOSPODARZA FASZYSTOWSKIEJ ITALJI.

(Wywiad z Arnoldem Mussolinim, bratem dyktatora Włoch).

Redakcji naszej udało się zdobyć poniższy ciekawy wywiad, którego wskazania są aktualne w wielu punktach i dla naszego kraju.

W kołach ekonomicznych całego niemal świata często słychać można pytanie: jakie będą cechy charakterystyczne, drogi i środki, aspiracje i cele gospodarstwa narodowego Italji w obecnym stuleciu? Wśród całego szeregu problemów gospodarczych, powstałych po wojnie światowej, i to zagadnienie należy do najważniejszych, i jako takie wymaga bardzo obszernego i rzeczowego omówienia.

Przed wojną gospodarstwo narodowe Włoch osiągało swe sukcesy siłą cierpliwej, wytężonej pracy, oraz dzięki wyeliminowaniu z życia ekonomicznego kraju tych czynników, które rozwój gospodarstwa państwa ahytecznie hamowały i utrudniały. Drobny przemysł włoski zdołał dzięki temu dojść do skromnego wprawdzie ale trwałego dobrobytu. Z blegiem jednak czasu wzrosła ludność Italji, a zarazem jej potrzeby. Problem naszej sytuacji ekonomicznej nie jest dziś już tylko problemem równowagi budżetu, lecz i problemem organizacji

pracy z punktu widzenia konieczności zapewnienia chleba wszystkim Włochom.

Doba dzisiejsza charakteryzowana jest pod względem gospodarszym panowaniem żelaza i węgla. Węgiel jest dzisiaj niedoścignym składnikiem cywilizowanego życia. Niestety kraj nasz nie obfituje w ten surowiec, którego znaczenie dla życia gospodarczego ujawniło się w całej swej pełni na początku bieżącego stulecia. Niezależnie zaś od tych obu dominujących czynników dobrobytu narodowego nie można myśleć o wybudowaniu zdrowych fundamentów gospodarczych. Z tego nie wynika jednak bynajmniej, byśmy z tego powodu rezygnować mieli z naszej walki o pomyślniejszy rozwój gospodarstwa kraju. Przeciwnie, musimy serdwo- joną energją przystąpić do pracy, badając przedewszystkiem skrupulatnie owe sytuacje, które byłyby w stanie zmienić radykalnie kierunek pewnych tendencji gospodarczych w naszym państwie.

Losy narodu, — a raczej losy jego gospodarstwa narodowego, — nie są bynajmniej funkcjami sytuacji zapasów surowców, znajdujących się w danym kraju. W XVIII i XIX stulecia w rodzinie narodów świata tym narodom wiodło się najlepiej, które, mając wielką flotę, były panami morza. Anglja i Niemcy wyposażo-

ne były ponadto w bogate pokłady ciężkich metali. Ale wiek XX jest wiekiem elektryczności i chemji. Drobny jakiś napór wywalasek w obu tych dziedzinach zmienić może z gruntu całą sytuację gospodarczą. Chemja przy pomocy syntezy dokonywać może cudów. Motory elektryczne triumfować mogą nad węglem, lekkie metale, jak potas i glin zastąpić mogą metale ciężkie. Znalazł tylko wigo trzeba w normowaniu stosunków gospodarczych danego kraju odpowiednią formułkę — to leży w granicach naszej mocy.

Narazie jednak tak daleko jeszcze nie jesteśmy, a dlatego powinniśmy myśleć o innych możliwościach rozwoju naszego gospodarstwa narodowego.

Jakimi drogami kroczymy obecnie włoskie gospodarstwo narodowe? Ja osobiście wierzę niesłownie w wiarę, jako w środek. Nie ne gujemy ewolucji, uważamy ją jednak za suchy wynik materializmu, który słucho ślepo wszelkich nakazów matematyki.

Jakie są więc obowiązki Italji wobec jej gospodarstwa narodowego? Obowiązki te w ogólnych zarysach scharakteryzował najlepiej były ministar skarbu, hrabia Volpi, definiując je, jak następuje:

1) wyeliminowanie wszelkich wydatków na przedmioty luksusowe,

unikanie pożyczek, przeznaczonych na zapłcenie pożyczek starych, lub też na wydatki, które w danej chwili nie są niezbędne;

2) popieranie tylko takich instytucji przemysłowych, które mają wybitnie produkcyjny charakter;

3) poświęcanie jaknajbardziej uwagi dwum najgłówniejszym problemom życia gospodarczego, mianowicie flocie handlowej i sprawie racjonalizacji gospodarstwa wiejskiego.

Państwo nasze wykonało już bardzo wiele na drodze realizacji powyższych wskazań, ale nie jest to jeszcze wszystko. Przemysł okrętowy na wybrzeżach Adriatyku godnie współzawodniczył z przemysłem liguryjskim. W tej najistotniejszej walce o panowanie na morzu uczestniczyły miasta Bari, Palermo, Neapol, Ancona i Ravenna. Również mniejsze gminy znajdują stopniowo swój raison d'être i świadomość swej siły. Tylko dzięki temu udało się flocie naszej zdobyć sobie szwane miejsce wśród państw całego świata. To był najświetniejszy nasz sukces w przemyśle okrętowym. Przemysłowi temu poświęcać musimy nadal baczną uwagę śledząc stale jaknajpilniej jego rozwój. Mamy na tem polu wspaniałą tradycję i rozporządzamy dostateczną armją wykwalifikowanych pracowników. Rząd w

ECHA PŁOCKIE.

KALENDARZYK.

LISTOPAD
9
PIĄTEK

Dziś: Teodora M.
Jutro: Andrzeja

Wschód słońca 6.44,
Zachód słońca 3.57.

Towarzystwo Naukowe Płockie.

Muzeum otwarte: w piątki i niedziele od 11-ej do 1-ej, Biblioteka we wtorki, czwartki i soboty od 4-ej do 6-ej.

STAN WODY — WISŁA.

Kraków 7.11 — 276 bez. zm.
Zawichost 7.11 plus 83 pb. 4 cm.
Warszawa 7.11 plus 80 pb. 2 cm.
Płock, 8.11 + 38 ub. 1 temp. 7.8 C°
R. U. G.

Wyszkiw 6.11 — 15 pb. 1 cm.

N A B E W.

Pułtusk 6.11 plus 40 pb. 1 cm.

Towarzystwo Gimnastyczne „Sokol”.

Biblioteka czynna

W środy i soboty od godz. 20-ej do 21-ej.

Ćwiczenia „sokole”.

Zastęp starszy—poniedziałki i środy 19—21.

Zastęp młodsi—piątki 19—21.

Sekcja strzelecka—wtorki 15—16.

Ćwiczenia „sokolów”.

We wtorki i czwartki od 20 do 22.

Radjo-koncerty.

Program na dziś.

- 15.20—Komunikaty i nadprogram.
- 15.20—15.45 Przegląd wydawnictw perjodycznych.
- 15.45—16.00 Nadprogram, komunikaty.
- 16.00—16.55 Muzyka z płyt gramofonowych.
- 17.10—17.35. Odczyt p. t. „Współpraca radioinstytucji naukowych z ranjoprzemysłem”.
- 17.35—18.00 Transm. odczytu z Wilna.
- 18.00—18.40 Koncert w wykonaniu orkiestry Domicystów.
- 18.40—19.00 Rozmaitości.
- 19.00—Transmisja uroczystej akademii ku uczczeniu 10-lecia Niepodległości Polski.
- 21.00—Transm. koncertu z Filharmonii Warszawskiej. Po transmisji komunik.

Program na jutro.

- 11.50—15.20 Komunikaty.
- 15.20—15.45 Odczyt p. t. O zamienieniu słońca w dn. 12 listopada widocznym w Polsce
- 15.45—16.55 Transmisja Uroczystości Akademii z Filharmonii Warszawskiej z okazji 10-lecia P. K. P.
- 17.10—17.35 Odczyt p. t. Dziesięciolecie odrodzenia Polski.
- 17.35—18.00 Z dziejów i przeżyć narodu.
- 18.00—19.00 Audycja zespołowa dla dzieci Żywy numer Płomyka (Czasopismo dla dzieci i młodzieży).
- 19.00—19.20 Rozmaitości.
- 19.30—19.55 Radjokronika.
- 19.55—20.00 Sygnał czasu z Warsz. Obserw.
- 20.00 Audycja zbiorowa wszystkich polskich stacji nadawczych ku uczczeniu 10-lecia Niepodległości Polski. PRZERWA 20-minutowa.
- 25.00 B. Program. Salut eux auditeurs et amis de Radio Pologne a l'etranger. I—Słów kilka w języku francuskim i angielskim o naszym święcie narodowym Po transmisji audycji zbiorowej: Komunikaty i nadprogram, oraz transmisji muzyki z dancingu „Oaza”.

tym kierunku nie saniedbuje niczego, popierając usilnie poszczególne przedsiębiorstwa, rozdzielając sprawiedliwie zamówienia i na każdym kroku dodając etuchy naszym stocianiom. Przemysł okrętowy jest więc dla Italii mozym punktem oparcia; koncentrującym w sobie znaczną część produkcji włoskiej wogóle.

Najważniejszym przemysłem jest jednak rolnictwo. We Włoszech rolnicy oddani są swej ziemi i pracy. Mamy też licznych szlachciców, którzy, szanując tradycje, nie szosędzą ożir, by przycynić się do dalszego rozkwitu rolnictwa. To jednak nie wystarczy. Włoska produkcja rolna musi być lepiej organizowana, musi być racjonalizowana. Początek w tym kierunku został już zrobiony. Wysiłki nasze idą w kierunku osiągnięcia zupełnej samowystarczalności. W kierunku osiągnięcia takiego poziomu rolnictwa, któryby umożliwił nam bez zwiększenia obszaru siewnego produkować 70.000.000 kwintali zboża rocznie. Dzisiaj produkujemy już 60.000.000 q. i nie wątpimy, że w ciągu najbliższych lat produkujemy naszą zdołamy o 10.000.000 q. powiększyć. W chwili kiedy będziemy mieli dość własnej pszenicy ustanię siłą rzeocy nawoływania ekonomistów do sprowadzania zboża z Rumunii i Rosji. Państwa te przeszywają kryzys i nie możemy

Wieczory w Stow. Rob. Chrześcijańskich. Po odnowieniu lokalu w Stow. Rob. Chrześcijańskich rozpoczynają się wieczorowe wykłady kulturalno-oświatowe. Program ich szczegółowy będzie podany później.

Pierwszy wieczór odbędzie się dnia 11.XI.28 r. w niedzielę o godz. 6 w, urozmaicony niespodziankami z racji „Dziesięciolecia Polski”, obchodzonej tego dnia w całym kraju. Odczyt wygłosi p. prof. Z. Maciejowski.

Zarząd zaprasza na tę uroczystość wszystkich osłonków i sympatyków braci pracujących. Przybywajcie!

Kto jest pracownikiem umysłowym?

W związku z wejściem w życie rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o ubezpieczeniu pracowników umysłowych i rozporządzeniem o umowie o pracę pracowników umysłowych, minister pracy i opieki społecznej powołał komisję między parlamentarną w ministerstwie pracy i opieki społecznej, mającą za zadanie rozpatrywanie wątpliwości, powstających przy salosaniu pracowników do kategorii pracowników umysłowych.

Ubezpieczenie pracowników umysłowych.

P. Minister Pracy i Opieki Społecznej zatwierdził statuty zakładów ubezpieczeń pracowników umysłowych w Warszawie, Lwowie, Królewskiej Hucie i Poznaniu.

Działalność zakładów uzyskała prawną formalną ramy, w myśl ostatniego rozporządzenia P. Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 listopada 1927 r. o ubezpieczeniu pracowników umysłowych.

Uchwalenie statutu leży w kompetencji samorsządnym organów zakładów. Ministerjum doprowadziło do uzgodnienia w tej sprawie stanowisk wszystkich zakładów powyższych, wobec czego zakłady te uchwalili statuty według wzoru jednolitego.

Projekt podwyżki komornego.

Sprawa utworzenia funduszu na budowę domów nie przestaje być aktualną w kołach rządowych. Przed pewnym czasem wysunięto projekt podwyższenia komornego o 72 proc. stopniowo w ciągu lat 5; nadwyżka ta stworzyłaby fundusz rozbudowy. Projekt ten nie uzyskał aprobaty w rządzie. Wysunięto inny, zmierzający do podwyższenia komornego o 32 proc. w ciągu lat 2-eh. I ten projekt nie znalazł poparcia. Przystąpiono do opracowania nowego projektu; przewiduje się podwyżkę komornego w mieszkaniach o 6 proc. w stosunku rocznym. Podwyżka ta może dać miastom 25 mil. rocznie.

przewidzieć, co stanie się z niemi jutro. Dla nas będzie stanowczo lepiej, jeżeli będziemy mogli wytworzyć wszystko w kraju.

Obok kwestji podniesienia intensywności gospodarstwa wiejskiego doniosłe znaczenie posiada dla nas problem podniesienia wydajności siemi drogą uszlachetnienia obszarów nieurodzajnych. Wydatki, z jakimi praca ta będzie związana, zostaną następnie w trójnasób pokryte zwiększeniem zbiorami zbóż. Z powodu braku ziemi bardzo wielu mieszkańców wsi emigruje dziś do miast, przyswycasając się tam do życia ciężkiego i niezdrowego, pozostającego ponadto w rażącej sprzeczności z tradycjami naszej rolniczej rasy.

Wszystkie te problemy razem wzięte tworzą wielkie zadanie, którego rozwiązaniem mloda Italja zajęć się musi z całym zapalem, z całą swą siłą dynamiczną i z niezłomną wolą faszystu, któryby zniszczył wszystko, co obce, i zbudził Italję z letargu, w jakim dotychczas trwała. Wielkie dzieło zostało już rozpoczęte i zbliża się systematycznie do ostatecznego zwycięstwa.

Copyright by London General Press and Entropress.

Z CHĄDZYŃSKICH TEOFILA ZAWIDZKA

b. obywatelka ziemska

opatrzona św. Sakramentami zmarła w dniu 7 listopada r. b. w maj. Szczytno, przeżywszy lat 84.

Wyprowadzenie zwłok z maj. Szczytno do Płocka odbędzie się w piątek dnia 9 listopada o godz. 11 rano. Pogrzeb od bramy cmentarza rz. katolickiego w Płocku do grobu rodzinnego odbędzie się tegoż dnia o godz. 2 po południu.

Nabożeństwo żałobne odprawione zostanie w sobotę 10 listopada o godz. 9 rano w kościele parafjalnym w Płocku.

O smutnych tych obrzędach zawiadamiają

Mąż, córki, zięć i wnuki.

Z kroniki policyjnej.

W dniu 7 b. m. policja spisała doniesienia: za zakłócenie spokoju publicznego na Józefa Gościńskiego z Radziwia i Jana Nejmana; za brak światła przy wozie na Jana Buczkowskiego (Królawecka 14).

Sympatyczna córeczka i zięć.

Józefa Borestecka zamieszkała we wsi Ciółkowo gm. Rogozino ma bardzo sympatyczną córeczkę Stanisławę i zięcia Leona Wiśniewskiego zamieszkałych również w Ciółkowie.

Największą swą sympatię córka i zięć okazali matce w dniu 7 b. m. w sposób niepraktykowany u przyzwolitych ludzi, a skutkiem tego było złożenie zameldowania przez matkę w policji o pobiciu jej przez córkę i zięcia.

Skraść łatwiej — ukryć trudniej.

W dniu 7 b. m. na posterunek policji państwowej zgłosił się Jan Przybysz wędrowny grajek i zameldował o kradzieży na jego szkodę lusterek i obrazów religijnych na ogólną sumę 95 zł.

W krótkim czasie na tenże posterunek zgłosił się Izrael Jedwabnik zamieszkały w Drobnie i zameldował o skrazeniu mu drzewa wartości 50 zł.

Wszczęte natychmiast dochodzenie ustaliło, że sprawcą obydwu kradzieży był Franciszek Lewandowski z Drobina, którego ujęto i przekazano do dyspozycji władz sądownych.

Tamowanie ruchu pieszego.

W mieście naszym jest pewien rodzaj publiczności, która nie może się obyć bez tamowania ruchu pieszego z powodu wystawiania niemal odcień na rogach nie których ulic.

Od kilku dni policja przystąpiła do spisywania protokołów na te osoby i jest nadzieja, że przez systematyczne prowadzenie, ze strony policji rozpoczętej akcji w tym kierunku, nastąpi zupełne odswycaszenie tych jednostek.

W dniu 6 b. m. spisano doniesienie na Iszaka Rechtmana zamieszkałego przy ul. Królewieckiej 16, za tamowanie ruchu pieszego.

O medal pamiątkowy.

Władze wojskowe zarządziły, by osoby ubiegające o przyznanie prawa posiadania i noszenia Medalu Pamiątkowego za wojnę 1918—1921 r. składały podania do tych Powiatowych Komend Usupelnień, na ewidencji których zainteresowani znajdują się.

Do podania dołączone winno być zaświadczenie, stwierdzające odbycie służby wojskowej w okresie od 11 listopada 1918-go roku do 1921-o roku.

Jeśli petent posiada odpowiednie adnotacje w swej książeczce wojskowej o przebiegu służby, to dołączenie zaświadczenia jest zbędne.

W podaniu należy wyraźnie zaznaczyć: 1) imię i nazwisko, 2) stopień w rezerwie, 3) rocznik, 4) Nr. głównej książki ewidencyjnej i 5) miejsce zamieszkania.

Kurs Ogrodnictwa.

W drugiej połowie listopada r. b. rozpocznie się 2 - miesięczny Kurs Ogrodnictwa dla miłośników ogrodnictwa. Kurs będzie podzielony na 4 cykle: 1) Wiadomości o glebie i jej uprawie, 2) Warzywnictwo i nasienictwo, 3) Sadownictwo, owocarstwo i przetwórstwo. Informacji zasięgnąć można w Warszawie, telef. 140-18 p. Wysocka, ul. Krzyckiego 11 m. 32.

Zmiany personalne w wojsku.

Dziennik Personalny Ministerstwa Spraw wojskowych № 14 z d. 5 listopada b. r. zawiera cały szereg zmian stanowiskach wojskowych. W garnizonie płockim szosądzone zostały następujące przesunięcia:

Podpułkownik Sztabu Generalnego Peplowski Artur do Powiatowej Komendy Usupelnień w Płocku na stanowisko komendanta;

Rotmistrz Osaznsta Adolf z 6 szwadronu pionierów i rotmistrz Podziemski Jan z 3 pułku ułanów do 4 pułku strzelców konnych.

Porucznik Konach Teodor z 4 p. strzelców konnych do 26-go pułku ułanów.

Pozatem tenże Dziennik zawiera szereg nominacji podchorążych rezerwy, zamieszkujących Płock na podporuczników rezerwy z przysiałem służbowym.

Telegramy gratulacyjne.

Ministerjum Poczt i Telegrafów zawiadomiło podwładne sobie urzędy że od 15-go grudnia roku bieżącego wprowadza się telegramy gratulacyjne między Polską, Niemcami a Anglią.

Zgony.

W dniu 7 b. m. zmarł w Płocku Jerzy Pańkowski, 2 i pół miesiąca Mostowa, 5.

Szkolnictwo średnie.

W ministerstwie oświecenia omawiany jest szereg spraw, związanych z reorganizacją szkolnictwa średniego. Program nauczania uleża zmianie w kierunku roszszerzenia nauki języków obcych, ilość godzin wykładowych byłaby zmniejszona do 30 tygodniowo.

Ponadto wysuwany jest projekt wprowadzenia drugiego dnia odpoczynkowego w klasach młodszych.

KOMUNIKATY.

Zawiadomienie.

Zarząd Związku Zawodowego Rzemieślników Żydów w Płocku zawiadamia swych członków, że w dniu 10 listopada o godz. 7 wiecz w lokalu Związku (ul. Grodzka № 9) odbędzie się uroczysta akademja z okazji 10-lecia niepodległości Polski.

W programie: 1) Odczyt „Dzieje Wskreszenia Polski” — wygłosi p. Kahan, magister praw.

2) Część muzyczna,

3) Radjo koncert.

Bufet na miejscu. Wejście bezpłatne.

Przewodniczący — M. Gutkind.

Sekretarz — J. Turkieltaub.

Rozkład jazdy pociągów :

odchodzą Z PŁOCKA	przychodzą DO WARSZAWY
5.05	10.00
9.05	14.35
16.45	21.50
Z WARSZAWY	DO PŁOCKA
7.40	12.55
18.50	23.40
23.40 *)	8.30 *)

UWAGA: Jadąc pociągiem oznaczonym *) oczekuje się w Kutnie 4 godziny.

Odjazd statków:

Z przystani Zjednoczonej Żeglugi.

Do Warszawy o godz. 6—15—17 i 19.30
Do Włocławka o godz. 5—9 i 91
Do Torunia o godz. 9 i 19
Do Gdańska o godz. 19.

Z przystani Górniczej i Rogozik.

Do Warszawy o godz. 5.30—14.30 17 i 19
Do Włocławka o godz. 4.45

